

Mijn naam is Misja van der Velden. Ik ben één van de weinige mannelijke leerkracht in het onderwijs. Ik werk op Speciaal Onderwijs De Taalbrug te Eindhoven, cluster 2 om precies te zijn.

Leerlingen krijgen zo goed mogelijk onderwijs. Scholen krijgen een zorgplicht waardoor leerlingen een zo goed mogelijk passend onderwijsaanbod krijgen.

Het is niet aantoonbaar dat dit leidt tot zo goed mogelijk onderwijs! De getallen dat het Speciaal Onderwijs met 65% is gegroeid is vooral terug te voeren tot cluster 4 leerlingen. De andere 3 clusters zijn minder exponentieel gegroeid. Het beeld dat nu geschetst wordt is hierdoor ongenueanceerd. Zeker in cluster 1 t/m 3 zitten leerlingen met een aantoonbare stoornis die hen belemmert regulier onderwijs te volgen. Zij zijn niet voor niets 'stuk gelopen' op het reguliere onderwijs. Een voorbeeld uit mijn eigen cluster is dat de ESM-ers auditieve verwerkingsproblematiek hebben die leidt tot een zwakke taalontwikkeling, maar daarmee ook een beperkt begrip van de wereld om hen heen. En dat terwijl hun cognitieve vermogens gemiddeld zijn. Zij kunnen in een grote klas in het reguliere onderwijs nauwelijks functioneren door de ruis en het voornamelijk auditieve aanbod. Wij werken op school met speciale methodes aan het versterken van hun taalniveau en geven tegelijkertijd op een specifieke manier les die hen in staat stelt het lesaanbod goed tot zich te nemen. Verder werken we ook aan het verbeteren van hun communicatieve vaardigheden, want ook die hangen samen met taalvaardigheid. Ik denk dat collega's uit cluster 1, 3, maar ook cluster 4 eenzelfde soort voorbeelden hebben. Dus vooral voor de speciale kinderen worden met deze maatregel gestraft en ontkend in hun beperkingen. Vergeet ook niet dat wij de kinderen niet uit het reguliere basisonderwijs komen halen, maar dat het regulier ze verwijst naar ons, omdat ze er zelf niks meer mee kunnen, of omdat hun systeem van lesgeven niet aansluit bij de behoeften van zo'n kind.

Om te zeggen dat door het simpelweg aangeven van een zorgplicht er ook meteen passend onderwijs aangeboden wordt, lijkt me nogal kort door de bocht. Er wordt nergens concreet aangegeven hoe dit eruit moet gaan zien en welke handelingen en kennis een school moet hebben. Ik zie de relatie tussen het krijgen een zorgplicht en zo goed mogelijk passend onderwijs niet. Wie bepaalt dit? Wat is zo goed mogelijk passend onderwijs? Gerelateerd waaraan? Na al die druk en opgelegde cursussen van 'SMART' formuleren is het vreemd om te zien dat de overheid dit moeilijk vindt.

Ouders zijn betrokken bij hun kind op school. Ouders denken zelf mee over hoe zij hun kind het beste kunnen ondersteunen.

Wat ik van ouders terugkrijg is dat zij het zelf al druk genoeg hebben met hun eigen carrières en dat zij het vreemd vinden dat zij zich zo intensief moeten 'bemoeien' met de schoolloopbaan van hun kind. Alsof leerkrachten hun werk niet kunnen doen of uit een soort van wantrouwen richting het handelen van de leerkracht. Mensen zijn dit beu!

We moeten al shoppen voor energiemaatschappijen, mobiele telefoonaanbieders, verzekeringen en aan je eigen wensen toegepaste zorg. Voor al die zaken moet je bijkans een inhoudelijke cursus volgen om te weten wat ze bieden. Bij de energiemaatschappijen zie je al dat de onderlinge aanbieding nauwelijks te vergelijken zijn. Dit ga je ook in de hand werken in het onderwijs, omdat iedereen zich wil onderscheiden met deze marktwerking.

Ouders hebben het te druk om heel betrokken te zijn bij hun kind op school. Het wordt steeds moeilijker om actieve ouders te werven voor bijvoorbeeld een oudervereniging. Ouders moeten beiden werken om alles te kunnen betalen en dan ontstaat de wens om bepaalde zorg voor hun kind in andermans(lees: de scholen) handen te leggen.

Docenten zijn goed toegerust. Docenten hebben voldoende bagage voor het omgaan met verschillen tussen leerlingen.

Dat hebben ze niet. Waarom is het percentage kinderen in het speciaal onderwijs gestegen? Die zijn vanuit het reguliere onderwijs gestuurd door in handelingsverlegenheid verkerende leerkrachten. Het geven van een cursus / opleiding verandert niet dat je met een grote klas (in het regulier) ook zorg kan verlenen aan kinderen uit cluster 1, 2, 3 en 4. De reguliere zorgkinderen worden hier ook de dupe van. Het is voor leerkrachten in het regulier nu al lastig om in grote klassen de juiste zorg te bieden! Ga maar vragen aan de leerkrachten in het regulier.

Ik heb voor mijn cluster een tweejarige gespecialiseerde opleiding moeten volgen om te weten over wat voor kinderen het gaat. Daarnaast heb ik een vierjarige interne cursus gevolgd om het juiste taalonderwijs aan deze leerlingen te kunnen geven. Voor de andere drie clusters geldt ook dat je

hiervoor extra opleiding nodig hebt. Al die specialistische kennis kun je nooit 'proppen' in één opleiding. En zeker niet op zo'n grote schaal. De kracht zit hem nu juist in de versnippering hiervan, zodat iedereen de juiste zorg krijgt.

En zeker niet met de gigantische omslag die ineens gemaakt moet worden. Wanneer je iets jaren geleden hebt opgebouwd, kun je dat niet ineens afbreken. Dat heeft onoverzichtelijke negatieve consequenties voor de werknemers, maar zeker ook voor de kinderen. Zoiets bouw je geleidelijk af. Ik hoor hier de vergelijkingen al met een bedrijf dat failliet gaat. Die moeten ook ineens afbreken en mensen op straat zetten. Maar daar heb je het dan over slecht presteren, waardoor een bedrijf geen winst meer kan maken. In het speciaal onderwijs worden juist heel veel kinderen geholpen om straks (bijna) volwaardig bij te kunnen dragen aan de maatschappij. De kritiek die wordt aangedragen dat er niet overal in het speciaal onderwijs genoeg kwaliteit geleverd wordt, gaat ook mank als je weet dat dit ook geldt voor scholen in het regulier onderwijs! En daar ga je nu net een heleboel kinderen uit het speciaal onderwijs naar toe (terug) sturen (vergeet ook niet dat ze daar al eens zijn stukgelopen)! De kennis ontbreekt daar zeker voor deze kinderen! Waarom deze leerkrachten gedwongen een opleiding laten volgen, als de kennis al aanwezig is in het speciaal onderwijs? Dit roept allemaal nog teveel onbeantwoorde vragen op!

Scholen werken samen met jeugdzorg en gemeenten. Scholen kunnen zich zo veel mogelijk op hun kerntaak richten: goed onderwijs geven. Eén kind, één gezin, één plan.

Als de kerntaak van scholen is om goed onderwijs te geven (ik beaam dat), waarom moeten er dan ineens samenwerkingsverbanden aangegaan worden met jeugdzorg en gemeenten? Volgens mij betekent dat fysiek ook tijd investeren in die samenwerking. Haalt dat nu juist niet tijd af van je richten op je kerntaak: goed onderwijs geven? Het klinkt idealistisch gezien heel nobel, maar praktisch gezien ga je investeren in tijdverspilling.

Jeugdzorg is nu al een administratieve chaos met al die lijntjes, protocollen en achterdeuren. En ook gemeenten hebben zo hun eigen manieren van werken aangemeten. Nu moeten die drie organen ineens naar een samenwerkingsverband, waar nog geen overeenstemmende manier van werken is, laat staan een gelijke visie. Dat gaat veel zaken juist vertragen en is nauwelijks efficiënt! En nogmaals: het leidt af van je kerntaak.

Doelmatige investeringen. De besteding van geld is transparant en de resultaten zijn zichtbaar in de klas. De bureaucratie is tot een minimum beperkt.

Daar ben ik het mee eens! Dat is belangrijk voor iedereen. Geld dat geïnvesteerd wordt, moet ook terug te vinden zijn in een doelmatige besteding ervan. Maar dat staat los van de stelselmatige veranderingen die het wetsvoorstel suggereert.

Een laatste tip: ga praten met de mensen in het werkveld (regulier onderwijs, speciaal onderwijs en de verschillende expertisecentra), maar consulteer ook ouders van kinderen in het speciaal onderwijs. Zij zijn de ervaringsdeskundigen en kunnen een veel betere inschatting maken van het slagingspercentage van een wetswijziging die leidt tot praktische veranderingen.

Met vriendelijke groeten,

Misja van der Velden
Leerkracht De Taalbrug, Eindhoven